

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato:
05.02.2015
Saksbehandler:
Trine Olsen Kvile

Referanse:
201409620-2
Deres referanse:
14/1709

Høringsuttalelse fra Vestfold fylkeskommune- forslag til endringer i lov om interkommunale selskap

- Det vises til høringsbrev av 05.11.2014 med frist til å inngi høringssvar 05.02.2015.

Fylkesutvalget behandlet saken i møte den 05.02.2015 i sak FU 3/15. Protokoll fra saken hvor Fylkesutvalgets vedtak fremgår ettersendes.

Med bakgrunn i høringsnotat og høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 05.11.2014, slutter Fylkesutvalget seg til følgende høringsuttalelse:

1. Vurdering av behovet for lovendring

Vestfold fylkeskommune støtter departementets vurderinger av at det er behov for å endre IKS-loven slik at den blir i samsvar med EØS-avtalens støtteregler i forhold til virksomheter som driver økonomisk aktivitet.

I forhold til virksomheter som ikke driver økonomisk aktivitet, mener Vestfold fylkeskommune at det ikke er behov for endring av IKS-loven fordi disse faller utenfor foretaksbegrepet i EØS-avtalens art. 61 (1) nr. 4). Problemstillingen om ulovlig støtte på grunn av indirekte garantier vil derfor ikke oppstå for virksomheter som ikke driver økonomisk aktivitet.

2. Endringer i bestemmelser om deltakeransvar og konkurs

Vestfold fylkeskommune er imidlertid uenig med departementet i at den mest hensiktsmessige måten å endre reglene på, er å endre IKS-loven § 3 om at den enkelte deltaker ubegrenset hefter for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser til et begrenset deltakeransvar og en oppheving av IKS-loven § 23 om konkursforbud.

Departementet har i sitt høringsnotat angitt tre alternative løsninger til å endre ansvarsreglene i IKS-loven; 1) begrense loven for selskaper som driver ikke-økonomisk aktivitet, 2) begrense lovens virkeområde til selskaper som yter tjenester av allmenn økonomisk betydning eller 3) innføre ordning med markedspris for garantiene.

Av de tre nevnte alternativer, mener Vestfold fylkeskommune at alternativ 1) å begrense IKS-loven til selskaper som driver ikke-økonomisk aktivitet er den beste løsningen. Departementet har i pkt. 4.5.2 nevnt at en avgrensning av IKS-loven til interkommunale virksomheter som driver ikke-økonomisk aktivitet vil innebære en økt risiko for valg av feil selskapsform, og at nevnte avgrensning er krevende. Vestfold fylkeskommune vil vise til at

Finland har valgt å innføre begrensninger i sin kommunelov om at kommuner ikke skal drive med økonomisk aktivitet, men at kommunene må legge aktiviteten ut i selvstendige rettssubjekter. Det henvises til formuleringene vedr. avgrensningen av ikke-økonomisk aktivitet beskrevet i den finske kommuneloven § 2 a og § 2 b (se vedlegg). Vestfold fylkeskommune oppfordrer departementet til å lage tilsvarende avgrensning for IKS-loven.

Vestfold fylkeskommune mener at det kan foretas endringer i IKS-loven § 1 slik at loven avgrenses til kun å gjelde virksomheter av ikke-økonomisk aktivitet etter modell fra den finske kommuneloven.

Departementet nevner i høringsnotatet at avgrensningen vil kunne være problematisk i de tilfeller ett og samme selskap driver både økonomisk og ikke-økonomisk virksomhet. Vestfold fylkeskommune vil påpeke at nevnte avgrensning ikke er en ukjent problemstilling for fylkeskommuner f.eks. for idrettshaller, servering i museumslokaler, utlån av fylkeskommunale bygg, parkering eller undervisning for voksne.

Vestfold fylkeskommune mener at den beste måten å løse problemstillingen knyttet til EØS-avtalens art. 61 (1) om ulovlig støtte ved fordelaktige lånebetingelser, er å avgrense loven til å gjelde virksomheter som driver ikke-økonomisk aktivitet. Departementets forslag til endring av IKS-loven § 3 om at den enkelte deltaker ubegrenset hefter for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser til et begrenset deltakeransvar og en oppheving av IKS-loven § 23 om konkursforbud er derfor unødvendig. Ordlyden i IKS-loven § 1 foreslås tilsvarende ordlyden i den finske kommuneloven § 2a.

Virksomheter som driver økonomisk aktivitet, foreslås organisert som AS. Nevnte virksomheter bør drive etter de samme konkurransevilkår som andre private aktører som opptrer i samme marked.

3. Endringer i bestemmelser om innskudd, utbytte og kapitalforhold

Departementet har foreslått en ny bestemmelse i IKS-loven § 5a om krav om forsvarlig egenkapital. Endringen vil medføre at eierne trolig må skyte inn ekstra kapital til IKS. Det er også foreslått nye bestemmelser i §§ 5b- 5e om forhøyelse og nedsetting av innskuddskapitalen. Vestfold fylkeskommune vil påpeke at departementets forslag til endringer i innskudd, utbytte og kapitalforhold vil medføre at eierne trolig må skyte inn ekstra kapital.

De foreslåtte endringene i IKS-loven § 3 om begrenset deltakeransvar og en oppheving av IKS-loven § 23 om konkursforbud, vil medføre at låneutgiftene i IKS blir dyrere ved at Kommunalbanken ikke lenger kan gi gunstige lån til IKS. IKS må da låne av forretningsbanker til ordinære lånebetingelser.

Dette vil igjen føre til økte utgifter for fylkeskommuner til å drifte kommunale oppgaver som er organisert i IKS.

4. Bør vi beholde dagens IKS-lov?

Fylkeskommuner har flere alternativer for å organisere sin virksomhet. Innenfor kommuneloven, har fylkeskommunen anledning til å etablere et interkommunalt samarbeidsorgan sammen med andre fylkeskommuner eller kommuner. Dette følger av kommuneloven § 27.

Utenfor kommuneloven, kan fylkeskommunen etablere interkommunalt samarbeid som stiftelse, forening, aksjeselskap eller interkommunalt selskap.

Stiftelse og forening er ikke egnede måter å organisere slikt samarbeid dels fordi fylkeskommunen vil mangle styringsrett og dels på grunn av reglene om oppløsning.

Alternativt kan fylkeskommunen delta i aksjeselskap hvor selskapsdeltakerne har begrenset

ansvar for selskapsforpliktelsene. I aksjeselskaper er det selskapets styre og administrerende direktør og for noens tilfeller, bedriftsforsamlingen som skal forvalte aksjeselskapet. Fylkestinget har ingen direkte innflytelse av hvordan et fylkeskommunalt aksjeselskap skal forvaltes.

Fylkeskommuner kan ikke delta i ansvarlige selskap eller kommandittselskap etter selskapsloven. Dette følger av selskapsloven § 1-1, 5. ledd.

IKS er den eneste selskapsformen hvor fylkeskommunen kan delta som ansvarlig deltaker. I IKS har fylkeskommunen større innflytelse over forvaltningen av selskapet. I IKS utøves myndighet i selskapet gjennom representantskapet som bl.a. fattet vedtak om salg eller pantsettelse av fast eiendom, utdeling fra selskapet, valg av styre og fastsetter regnskap, budsjett og økonomiplan. Fylkeskommunen skal ha minst en representant i representantskapet.

Vestfold fylkeskommune mener at IKS er en hensiktsmessig organisasjonsform for å ivareta fylkeskommunen sitt behov for politisk styring og økonomisk og administrativ kontroll, og mener at dagens IKS-lov bør bestå.

Med vennlig hilsen

Anne Pedersen
HR-sjef

Trine Olsen Kvile
advokat

Vedlegg: Finsk kommunelov §§ 2a og 2b